

Judikát

Právní věta: Při opravě směnečného platebního rozkazu běží nová námitková lhůta jen tehdy, pokud oprava, byť jen nepatrně, změní povinnosti opravovaným směnečným platebním rozkazem původně uložené.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí:	25.10.2005	Publikováno:	Soudní rozhledy/C.H.BECK
Spisová značka:	5 Cmo 364/2005	Číslo judikátu:	SR 7/2007 str. 271
Forma judikátu:	Usnesení	Číslo sešitu:	7/2007
Datum vydání:	24.07.2007		
Související předpisy:	99/1963 Sb. § 164, § 175		

Text judikátu:

70. K běhu námitkové lhůty v případě opravy směnečného platebního rozkazu

§ 164, 175 OSŘ

Při opravě směnečného platebního rozkazu běží nová námitková lhůta jen tehdy, pokud oprava, byť jen nepatrně, změní povinnosti opravovaným směnečným platebním rozkazem původně uložené.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 10. 2005, sp. zn. 5 Cmo 364/2005

Z odůvodnění: Napadeným usnesením soud prvního stupně odmítl námitky žalovaného proti směnečnému platebnímu rozkazu ze dne 29. 5. 2000 pro opožděnost. Uvedl, že směnečný platební rozkaz byl doručen dne 22. 9. 2000 do rukou ustanoveného opatrovníka žalovaného a znovu přímo žalovanému dne 13. 8. 2004. Usnesením ze dne 30. 6. 2005 došlo k opravě nepodstatných změn ve výroku směnečného platebního rozkazu. Námitky byly podány dne 27. 7. 2005, a tedy zjevně opožděně. Námitky mohly být podány nejpozději dne 25. 9. 2000. Poukázal na usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Odo 310/2002, podle kterého ne každá oprava chyby v psaní zakládá otevření nové odvolací lhůty. Ta se otevírá jen tehdy, pokud oprava má za následek obsahovou změnu výroku rozhodnutí.

Proti tomuto usnesení se včas odvolal žalovaný a navrhuje, aby bylo zrušeno a věc vrácena soudu prvního stupně k projednání námitek. Především uvádí, že v opravném rozhodnutí nebyl žalovaný poučen o možnosti podat námitky proti směnečnému platebnímu rozkazu. Soud sice vyslovil v důvodech k tomu svůj názor, poučení však nedal. Výrok směnečného platebního rozkazu považuje za nesrozumitelný a odporující zákonu. Písařská chyba nebyla opravena, přestože na ní žalovaný poukázal, což mohlo mít vliv na výsledek řízení. Jednotlivými kroky soudu byla žalovanému upřena možnost bránit se zjevnému bezpráví. Uvádí věcná tvrzení k okolnostem podpisu směnky a její indosace. Z procesního hlediska dále namítá, že námitkové řízení proběhlo v roce 2000 tak, že se o něm žalovaný nedozvěděl dříve než za čtyři roky. Soud nevyvinul dostatečnou iniciativu ke zjištění pobytu žalovaného. Ve stejné době s ním policie jako s oznamovatelem trestné činnosti běžně komunikovala v místě jeho pobytu, na které se před fyzickými útoky neznámých pachatelů uchýlil, to je v Praze 4. Tento jeho byt znal i finanční úřad, který s ním na této adrese komunikoval. Poukázal na nález Ústavního soudu, sp. zn. VI. ÚS 55/94, ze kterého vyplývá, že je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a v Ústavě byly respektovány a

případné nedostatky nemohou jít k tíži občanů. Považuje proto za nedokonalou komunikaci jednotlivých článků státního aparátu a poukazuje tak na chybu při doručování. Soudem určený opatrovník byl ve věci nečinný a nepodal ani námitku promlčení. Námitky, jak byly uplatněny, při tom jsou evidentně způsobilé být účinnými.

Odvolací soud z obsahu spisu zjistil předně, že soud prvního stupně zaslal směnečný platební rozkaz ze dne 29. 5. 2000 na adresu uvedenou v žalobě tak, jak je adresa uvedena v záhlaví tohoto usnesení a kterou uvádí žalovaný ostatně i v nyní projednávaném odvolání. Platební rozkaz se vrátil soudu s tím, že adresát v daném místě nebydlí. Soud se obrátil na centrální evidenci obyvatelstva, která mu sdělila stejné místo pobytu. Dotazem u vězeňské služby soud zjistil, že žalovaný nepobývá ani ve vazbě ani ve výkonu trestu. Nato soud ustanovil žalovanému opatrovníka, kterému směnečný platební rozkaz dne 22. 9. 2000 doručil. Opatrovník námitky nepodal. Dne 13. 8. 2004 dostavil se žalovaný k soudu prvního stupně, nahlížel do spisu a v této souvislosti převzal mimo jiné žalobu a také směnečný platební rozkaz osobně.

Dne 3.5.2005 podal návrh na opravu směnečného platebního rozkazu, kde navrhoval opravit tři, podle jeho názoru, písařské chyby. Usnesením ze dne 30. 6. 2005 soud prvního stupně tomuto návrhu částečně vyhověl tak, že v části, kde se ukládá žalovanému, aby zaplatil soudní poplatek na účet soudu (žalobce byl od poplatkové povinnosti podle § 138 OSŘ osvobozen) vypustil písmenko „a“ umístěné tak, že bylo nesprávně uvedeno, že má být placeno na účet ČNB „a“ Praha 1. Nevyhověl dalším návrhům na opravu. Usnesení obsahuje poučení o možnosti napadnouti je odvoláním. V důvodech výslovně uvedl, že titěrnost opravy vylučuje otevření nové námitkové lhůty. Usnesení o opravě doručené žalovanému dne 20. 7. 2005 nebylo napadeno odvoláním a je pravomocné. Dne 23.7.2005 byly na poštu podány předmětné námitky napadeným usnesením odmítnuté.

Podle § 175 odst. 2 OSŘ, jak platil již v rozhodné době, bylo nutno postupovat obdobně podle § 173 odst. 2 OSŘ. Pro tuto speciální právní úpravu nebylo možné ustanovit opatrovníka žalovanému, nebylo možné postupovat podle obecné úpravy § 29 OSŘ. Ustanovení opatrovníka bylo by přicházelo v úvahu až po zrušení směnečného platebního rozkazu při projednání směnečné žaloby v běžném nalézacím řízení. Z tohoto hlediska nelze považovat směnečný platební rozkaz za doručení rukou opatrovníka. Protože však následně žalovanému směnečný platební rozkaz doručen byl, nebylo nadále důvodu postupovat podle § 175 odst. 2 OSŘ a tento nedostatek tím byl zhojen. Pokud jde o toto doručení ke dni 13. 8. 2004, je nutno podotknout, že doručovat lze účastníku kdekoliv, kde bude zastížen. Proto od 13. 8. 2004 je nutno počítat námitkovou lhůtu, která v důsledku toho skončila v pátek dne 16. 8. 2004. Námitky byly podány na poštu 23. 7. 2005.

Posledně citované ustanovení řeší otázku, jak postupovat při opravě směnečného platebního rozkazu. Nikde není řešena otázka, jak je tomu s námitkovou lhůtou při opravě směnečného platebního rozkazu. Analogií se dovozuje (viz usnesení Vrchního soudu v Praze spisové značky 5 Cmo 236/2002 uveřejněné v Soudních rozhledech, 2002, č. 10), že je nutno postupovat jako v případě odvolání a tedy, že běží nová námitková lhůta od právní moci opravného usnesení. To ovšem samozřejmě platí za předpokladu, že opravou dochází ke skutečné změně v obsahu práv a povinností účastníků. Jde-li však o výše uvedenou nepatrnou opravu, kdy i bez jejího provedení je každému rozumnému člověku naprosto jasné, co se ukládá v souvislosti se soudním poplatkem, pak jistě také ve směnečném rozkazním řízení uplatní se zásada vyslovená v usnesení Nejvyššího soudu spisové značky 29 Odo 310/2002, to je, že věcně bezvýznamné změny neotevírají novou odvolací a tedy ani novou námitkovou lhůtu. To soud prvního stupně v opravném usnesení konstatoval a tedy materiálně žalovaný byl o tom poučen, byť je to uvedeno v rámci odůvodnění a není zvláště ještě v rubrice o poučení uvedena výslovně věta, že nová námitková lhůta neběží.

Tento závěr soudu prvního stupně je správný. Oprava, jak byla provedena, je skutečně tak nepatrná, že ani v nejmenším neposouvá obsah žalovanému uložených povinností a nemůže zakládat běh nové námitkové lhůty. Ta proběhla marně dávno před podáním námitek, a ty jsou ve smyslu § 175 odst. 1 OSŘ opožděné a bylo třeba je podle § 175 odst. 3 OSŘ odmítnout.

Úkolem tohoto odvolacího řízení může být pouze přezkoumání otázky, zda soud prvního stupně důvodně odmítl námitky jako opožděné. K tomu je nutno konstatovat, že soud prvního stupně nepostupoval sice původně správně, když doručoval opatrovníkovi, ale to vše stalo se bezvýznamným v okamžiku, kdy směnečný platební rozkaz byl předán přímo do rukou žalovaného. Tím mu začala teprve běžet námitková lhůta. Skutečnost, že ji nevyužil, není problémem soudu, ale jen tohoto účastníka samého. Z tohoto hlediska stává se bezvýznamnou i otázka pátrání po bydlišti žalovaného. Nicméně je nutno na okraj uvést, že v tomto soud nepochybil. Provedl rozumná šetření. Okolnost, že žalovaný se nezdržoval tam, kde byl trvale hlášen, těžko lze přičíst k tíži soudu. To, čeho se žalovaný domáhá, v podstatě představuje, že státní orgány musely by si vytvořit jakousi – a to zcela nelegální – databázi svých klientů, do níž by každá úřední osoba mohla volně nahlížet. Takového počínání by již hraničilo s porušováním ústavních práv.

V rámci tohoto řízení nelze nepřímo přezkoumávat pravomocné usnesení o opravě směnečného platebního rozkazu. Také v rámci tohoto odvolacího řízení není možné přezkoumávat samotný směnečný platební rozkaz a to ani z hlediska procesního a již vůbec ne z hlediska věcného. To by mohlo by být úkolem pouze řízení námitkového a nikoliv řízení, kde se rozhoduje o tom, zda námitkové řízení má vůbec proběhnout.

Z toho všeho tedy vyplývá, že napadené usnesení soudu prvního stupně je věcně správné, a proto bylo odvolacím soudem podle § 219 OSŘ potvrzeno.